

«Оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру бойынша педагогтердің құзыреттілігін жетілдіру» педагогтардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

Қазіргі білім беруде оқушылардың дағдыларын дамыту шешуші рөл атқарады. Үздіксіз өзгерістер мен технологиялық революциялар дәуірінде білімді үйрену, бейімдеу және қолдану қабілеті табысты оқу мен мансаптың ажырамас бөлігіне айналады. Заманауи білім беру фактілер мен ақпаратты беру шеңберінен шығып, білім алушыларға тез өзгертін әлемде өркендеуге мүмкіндік беретін дағдыларды дамытуға баса назар аударады. Құзыретті және заманауи сын-қатерлерге бейімделген оқушылардың қалыптасуы функционалдық сауаттылықты дамыту жолымен жүреді.

Функционалдық сауаттылық көптеген мәселелерді шешуде білімді, дағдыларды, іс-әрекет тәсілдерін қолдану қабілеті өзін оқу жағдайларынан тыс, осы білім, дағдылар, әдістер алынған мәселелерге ұқсамайтын мәселелерде ашады.

Функционалдық сауаттылықтың маңызды бөлігі жаратылыстану-ғылыми сауаттылық болып табылады, ол оқушылардың жаратылыстану ғылымдары мен технологиялар саласындағы негізгі білімді игеріп қана қоймай, сонымен қатар осы салаға қатысты пікірталастарға белсенді қатыса білуін көздейді. Жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты дамыту ғылыми тұжырымдамаларды талдау мен түсіндіруді, ақпаратты сыни бағалауды, ғылыми зерттеулер жүргізуді, деректерді түсіндіруді және нақты міндеттерді шешу және ғылыми пікірталастарға қатысу үшін білімді қолдануды қоса алғанда, нақты құзыреттерді қалыптастыруды білдіреді. Бұл құзыреттер қоршаған әлемді түсінуге ғана емес, сонымен бірге оқушылардың интеллектуалды және креативті дамуына ықпал ететін белсенді өзара әрекеттесуге ықпал етеді.

Жаратылыстану-ғылыми сауаттылық – бұл адамның жаратылыстану ғылымдарына қатысты мәселелер бойынша белсенді азаматтық ұстанымға ие болу қабілеті және жаратылыстану-ғылыми идеяларға қызығушылық танытуға дайын болуы.

Жаратылыстану сауаттылығының құзыреттілігін қалыптастырудың әдістемелік құралдарының болуына қарамастан, педагогтер бұл тапсырмаларды сабақтарда әрдайым қолдана бермейді, өйткені оларды орындау көп уақытты қажет етеді. Сондықтан педагогтер оған бөлінген уақытты, оқушылардың ерекшеліктерін және осы міндеттерді шешу әдістемесін ескере отырып, зерттелетін тақырыпқа сәйкес тапсырмаларды әзірлей білуі керек.

Оқушылардың білім жетістіктерін бағалаудың халықаралық бағдарламасы немесе PISA (Programme for International Student Assessment) әртүрлі елдердегі білім беру жүйелерін бағалау және салыстырмалы талдаумен айналысады. PISA-ның негізгі мақсаты 15 жастағы оқушылардың білім жетістіктерін өлшеу,

оның ішінде жаратылыстану-ғылыми сауаттылық. Қазақстандағы PISA-2018 халықаралық зерттеу нәтижелерінің мониторингі қазақстандық оқушылардың нәтижелері жетекші орындардан алыс екенін көрсетті. Сонымен қатар, жаратылыстану-ғылыми сауаттылығы бойынша көрсеткіштер орташа баллда 397 баллды құрайды, бұл ЭЫДҰ орташа көрсеткішінен 489 баллды құрайды.

Жоғарыда айтылғандар оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын дамытуда педагогтардың құзыреттілігін жетілдіру мақсатында осы білім беру бағдарламасын әзірлеуге негіз болды.

Осы білім беру бағдарламасы оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылық дағдыларын қалыптастыру мақсатында орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің жаратылыстану-ғылыми бағыты педагогтерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған.

Курстың практикалық бөлігі педагогтердің оқушыларға өздерінің білімдері мен дағдыларын нақты өмірде қолдануға көмектесетін тапсырмаларды әзірлеуге ықпал етеді, оларды жеке, қоғамдық және кәсіби өмірінің барлық салаларында осы тәжірибені қолдануға дайындайды.

Білім беру бағдарламасы қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес әзірленді:

– Қазақстан Республикасының «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (10.07.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);

– «Білімді ұлт» сапалы білім беру «Ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 Қаулысы;

– «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы (06.06.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен);

– «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығы (07.08.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен);

– «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ педагог қызметін курстан кейінгі сүйемелдеу қағидалары» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 95 бұйрығы (07.08.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістермен және толықтырулармен).

2. Глоссарий

Жаратылыстану-ғылыми сауаттылық – бұл адамның жаратылыстану ғылымдарына қатысты әлеуметтік маңызды мәселелер бойынша белсенді

азаматтық ұстанымға ие болу қабілеті және оның жаратылыстану-ғылыми идеяларға қызығушылық танытуға дайындығы.

Білім беру бағдарламасы – мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарының педагогтерін оқытуды регламенттейтін құжат.

Педагог – тиісті бейін бойынша педагогикалық немесе өзге де кәсіптік білімі бар және білім алушыларды және (немесе) тәрбиеленушілерді оқыту және тәрбиелеу, білім беру қызметін әдістемелік сүйемелдеу немесе ұйымдастыру жөніндегі педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыратын адам.

Тыңдаушы – біліктілікті арттыру курстарынан өтетін тұлға.

Функционалдық сауаттылық – бұл адамның өмір бойы алған білімін адам қызметінің, қарым-қатынастың және әлеуметтік қатынастардың әртүрлі салаларындағы өмірлік міндеттердің кең ауқымын шешу үшін пайдалану қабілеті.

3. Қысқартулар

ҚР – Қазақстан Республикасы

PISA – Programme for International Student Assessment (Оқушылардың білім жетістіктерін бағалау жөніндегі халықаралық бағдарлама)

ЭЫДҰ – Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы

4. Бағдарламаның тақырыптары

1-модуль. Функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың жалпы мәселелері	1.1 Адамның функционалдық сауаттылығы: өзектілігі мен мазмұны. 1.2 Халықаралық зерттеулер негізінде оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту және бағалау. 1.3 ҚР-дағы PISA халықаралық зерттеуінің негізгі нәтижелері. 1.4 №1 өзіндік жұмыс. 1.5 Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру бойынша педагогтерді ғылыми-әдістемелік сүйемелдеу кезеңдері. 1.6 №2 өзіндік жұмыс.
2-модуль. Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру және бағалау	2.1 Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру. 2.2 № 1 практикалық жұмыс 2.3 Қазақстан Республикасындағы жаратылыстану-ғылыми сауаттылық бойынша білім алушылардың білім жетістіктерін талдау. 2.4 № 2 практикалық жұмыс 2.5 Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған қызметті

	<p>ұйымдастыру бойынша педагогтерге арналған әдістемелік ұсынымдар.</p> <p>2.6 № 3 практикалық жұмыс</p> <p>2.7 Тапсырмаларды бағалау критерийлері.</p> <p>2.8 № 4 практикалық жұмыс</p>
<p>3-модуль. PISA халықаралық зерттеуіне дайындық бойынша практикалық ұсыныстар</p>	<p>3.1 Оқушылардың үлгерімін бақылау: талдау, құралдар мен тәсілдер.</p> <p>3.2 Оқыту проблемаларын диагностикалау және жою: педагогтерге арналған тиімді әдістер мен практикалық құралдар.</p> <p>3.3 Ата-аналар мен оқушыларды PISA-ға дайындық туралы ақпараттандыру бойынша іс-шаралар мен ұсыныстар.</p> <p>3.4 Оқушылардың әлеуетін қалыптастырудың тиімді құралы ретінде қосымша іс-шаралар.</p> <p>3.5 PISA-ға дайындық бойынша педагогтің жұмыс жоспарын әзірлеу бойынша ұсыныстар.</p> <p>3.6 №3 өзіндік жұмыс.</p>
<p>Қорытынды бағалау</p>	

5. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер

Бағдарламаның мақсаты тыңдаушыларды оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын тиімді қалыптастыру және бағалау әдістерімен таныстыру, сондай-ақ оқушыларды PISA халықаралық зерттеуіне табысты дайындау үшін кешенді іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру болып табылады.

Бағдарламаның міндеттері:

- «функционалдық сауаттылық» және «жаратылыстану-ғылыми сауаттылық» ұғымдарының мәнін ашу, олардың өзектілігін, мазмұнын және оқушылардың қалыптасу тәсілдерін қарастыру;
- PISA (Programme for International Student Assessment) зерттеу әдістемесі мен құралдарын талдау;
- педагогтерді жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты дамытуға бағытталған оқу тапсырмаларын әзірлеуге үйрету;
- оқушыларды PISA халықаралық зерттеуіне кешенді дайындау бойынша практикалық ұсыныстар беру.

Күтілетін нәтижелер

Оқыту нәтижесінде курс тыңдаушылары:

- жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастырудың теориялық негіздері мен негізгі принциптерін біледі;
- жаратылыстану-ғылыми сауаттылығының қалыптасуын бағалау критерийлерін біледі;

- оқу процесінде оқу мақсаттарына сәйкес келетін және білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған тапсырмаларды жасайды және қолданады;

- оқушыларды PISA халықаралық зерттеуіне табысты дайындау үшін кешенді іс-шараларды жоспарлайды және өткізеді.

6. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Білім беру бағдарламасы 3 модульден, қорытынды бағалаудан тұрады және оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылық дағдыларын қалыптастыру мақсатында орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің жаратылыстану-ғылыми бағыты педагогтерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған.

Бірінші модульде адамның функционалдық сауаттылығының өзектілігі мен мазмұны қарастырылады. Модуль өзіндік жұмыстарды қамтиды.

Осы модульдің өзіндік жұмысы аясында халықаралық зерттеулердің нәтижелері туралы аналитикалық материалдарды зерттеуге ерекше назар аударылды.

Екінші модуль оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығы саласындағы білім жетістіктеріне талдау жасайды. Модуль осы құзыретті дамытуға бағытталған білім беру іс-шараларын ұйымдастыру бойынша педагогтерге арналған әдістемелік ұсыныстарды қамтиды. Сонымен қатар, ол оқушылардың сауаттылық деңгейін дәлірек және объективті бағалауға мүмкіндік беретін тапсырмаларды бағалау критерийлерін ұсынады.

Екінші модульдің практикалық жұмысы PISA-ның дайын тапсырмаларын талдауды қарастырады, өйткені жаратылыстану-ғылыми сауаттылығы бойынша тапсырмалардың ерекшеліктерін талдау білім беру сапасын арттырудың және қазіргі әлемнің сын-қатерлерімен тиімді күресуге қабілетті оқушыларды даярлаудың маңызды кезеңі болып табылады. Педагогтер жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты дамытуға арналған тапсырмалардың құрылымын түсінуге ықпал ететін тапсырмалардың форматы мен ерекшеліктерімен танысады.

Сонымен қатар, курс тыңдаушылары дәріс материалдарын ескере отырып, тапсырмаларды әзірлейді, әр тапсырма үшін жаратылыстану-ғылыми құзыреттілік деңгейін анықтайды және тапсырманың құзыреттілігін, мазмұндық саласын және қиындық деңгейін анықтайды. Бұған қоса, курс тыңдаушылары оқушылардың тапсырмаға жауап беру форматын ұсынады және жауап беру кезінде оқушы қолдануы керек кілт сөздерді анықтайды.

Үшінші модульде педагогтерге өз жұмысында оқушыларды PISA халықаралық зерттеуін сәтті тапсыруға дайындау үшін пайдалануға болатын ресурстар мен құралдар беріледі.

Үшінші модульдің өзіндік жұмысы оқушыларды PISA-ға қатысуға дайындау мақсатында іс-қимыл жоспарын әзірлеуге бағытталған.

Сонымен қатар, бағдарлама тыңдаушылардың оқу материалын тереңірек түсінуіне және игеруіне ықпал ететін интерактивті тапсырмалардың кең спектрін қарастырады.

1-модуль. Функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың жалпы мәселелері

Бірінші модульде тыңдаушылар білім беру ұйымдарында білім беру сапасын бағалаудың әдіснамасы мен критерийлерін түсіну үшін іргелі білім мен практикалық дағдыларға ие болады. Бұл модуль педагогтердің оқушылардың функционалдық сауаттылығына қол жеткізу үшін қажетті құзыреттіліктерді қалыптастырудың заманауи әдістері мен тәсілдерінің маңыздылығын түсінуінің негізгі базасы болып табылады. Оқу барысында тыңдаушылар Қазақстан Республикасындағы PISA халықаралық зерттеуінің негізгі нәтижелерімен танысады, бұл оларға ағымдағы білім беру ортасы және оның алдында тұрған сын-қатерлер туралы құнды түсінік береді.

Модуль екі өзіндік жұмысты орындауды көздейді. №1 өзіндік жұмыс Қазақстанның PISA халықаралық зерттеуіне қатысу нәтижелерін талдаудан тұрады. Тыңдаушыларға жазбалар жасау және Қазақстанның білім беру жүйесінің алдында тұрған жетістіктер мен сын-қатерлерді көрсететін негізгі факторларды бөліп көрсету міндеті жүктеледі. Бұл зерттеу күшті және әлсіз жақтарын анықтауға көмектеседі және тыңдаушыларға білім берудегі ағымдағы жағдайды жақсырақ түсінуге және одан әрі жақсарту үшін маңызды аспектілерді бөлуге мүмкіндік береді.

№2 өзіндік жұмыс функционалдық сауаттылықты таңдалған пән бойынша оқу процесіне біріктірумен байланысты маңызды міндет болып табылады. Бұл жұмыс тыңдаушыларға оқушыларға өз білімдері мен дағдыларын зерттелетін пәнге қатысты нақты жағдайларда қолдануға көмектесетін тапсырмаларды әзірлеуге мүмкіндік береді.

2-модуль. Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру және бағалау

Курстың екінші модулінде тыңдаушылар жаратылыстану-ғылыми сауаттылық тақырыбын тереңірек түсініп, оны функционалдық сауаттылықтың ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. Бұл модульдің негізгі бағыты – тыңдаушыларға берілген құзыреттіліктің әртүрлі аспектілерін жақсы түсінуге көмектесетін жаратылыстану-ғылыми сауаттылығының компоненттері. Модуль сонымен қатар оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырмаларды әзірлеу бойынша әдістемелік ұсыныстар береді. Бұл педагогтерге оқушыларды осы маңызды дағдыны дамытуға тиімдірек дайындауға мүмкіндік береді. Курс аясында тыңдаушылар жаратылыстану-ғылыми сауаттылық саласындағы тапсырмаларды бағалау критерийлері туралы біледі, бұл оларға оқушылардың сауаттылық деңгейін дәлірек және объективті бағалауға көмектеседі. Модуль педагогтерді

оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын дамыту саласында тиімді жұмыс істеу үшін қажетті біліммен және практикалық дағдылармен қамтамасыз етеді.

Модуль 4 практикалық жұмысты қарастырады. Практикалық жұмыстар шеңберінде Қазақстан Республикасындағы оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылық деңгейіне байланысты статистикалық деректерді жинау және егжей-тегжейлі талдау көзделген. Нәтижелер жаратылыстану ғылымдарын оқытудағы сәттілік пен сәтсіздік факторларын анықтау үшін пайдаланылады. Осы талдау негізінде педагогтер сабақтарда жаратылыстану ғылымдары саласындағы білім беру процесін жақсартуға арналған іс-шаралар кластерін құрайды. Тапсырмаларды орындау барысында әзірленген ұсыныстарды, сондай-ақ оқу кезінде құрылған өз тапсырмаларын педагогтер өз жұмысында оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылық деңгейін арттыру мақсатында пайдалана алады.

3-модуль. PISA халықаралық зерттеуіне дайындық бойынша практикалық ұсыныстар

Үшінші модульде тыңдаушылар талдау мен тиімді тәсілдерге баса назар аударып отырып, оқушылардың үлгерімін мониторингтеу әдістері мен құралдарын қарастырады. Оқытудағы проблемаларды диагностикалау және жою шеңберінде педагогтер оқушылардың алдында тұрған қиындықтарды анықтау және шешу үшін тиімді әдістер мен практикалық құралдарды меңгереді. Ата-аналар мен оқушыларды PISA-ға дайындық туралы хабардар етуге қатысты ұсыныстар тыңдаушыларға ата-аналар қауымдастығымен тиімді қарым-қатынас жасауға және оқушыларды белсенді дайындыққа ынталандыруға көмектеседі.

Осы модуль аясында педагогтер оқушыларды PISA халықаралық зерттеуіне сәтті дайындауға бағытталған жұмыс жоспарын әзірлеу бойынша ұсыныстар алады. Бұл модуль іс-қимыл жоспарын құру бойынша № 3 өзіндік жұмысты орындауды көздейді.

Курстың теориясы мен практикасының оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Теориялық сабақ	Практикалық сабақ	Барлығы
1	Функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың жалпы мәселелері	4	6	10
1.1	Адамның функционалдық сауаттылығы: өзектілігі мен мазмұны.	1	1	2
1.2	Халықаралық зерттеулер негізінде оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту және бағалау.	1	1	2

1.3	ҚР-дағы PISA халықаралық зерттеуінің негізгі нәтижелері.	1	1	2
1.4	№1 өзіндік жұмыс.		1	1
1.5	Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру бойынша педагогтерді ғылыми-әдістемелік сүйемелдеу кезеңдері.	1	1	2
1.6	№2 өзіндік жұмыс.		1	1
2	Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру және бағалау	4	8	12
2.1	Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру.	1	1	2
2.2	№1 практикалық жұмыс.		1	1
2.3	Қазақстан Республикасындағы жаратылыстану-ғылыми сауаттылық бойынша білім алушылардың білім жетістіктерін талдау.	1	1	2
2.4	№2 практикалық жұмыс.		1	1
2.5	Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған қызметті ұйымдастыру бойынша педагогтерге арналған әдістемелік ұсынымдар.	1	1	2
2.6	№3 практикалық жұмыс.		1	1
2.7	Тапсырмаларды бағалау критерийлері.	1	1	2
2.8	№4 практикалық жұмыс.		1	1
3	PISA халықаралық зерттеуіне дайындық бойынша практикалық ұсыныстар	5	7	12
3.1	Оқушылардың үлгерімін бақылау: талдау, құралдар мен тәсілдер.	1	1	2
3.2	Оқыту проблемаларын диагностикалау және жою: педагогтерге арналған тиімді әдістер мен практикалық құралдар.	1	1	2
3.3	Ата-аналар мен оқушыларды PISA-ға дайындық туралы ақпараттандыру бойынша іс-шаралар мен ұсыныстар.	1	1	2

3.4	Оқушылардың әлеуетін қалыптастырудың тиімді құралы ретінде қосымша іс-шаралар.	1	1	2
3.5	PISA-ға дайындық бойынша педагогтің жұмыс жоспарын әзірлеу бойынша ұсыныстар.	1	1	2
3.6	№2 өзіндік жұмыс.		2	2
	Қорытынды бағалау		2	2
Барлығы		14	22	36

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут

8. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Курс бағдарламасы келесі бағыттар бойынша әзірленді:

1. Функционалдық сауаттылықты қалыптастырудың жалпы мәселелері (Теориялық сабақтар - 4 с., Практикалық сабақтар - 6 с.);
2. Білім алушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру және бағалау (Теориялық сабақтар - 4 с., Практикалық сабақтар - 8 с.);
3. PISA халықаралық зерттеуіне дайындық бойынша практикалық ұсыныстар (Теориялық сабақтар - 5 с., Практикалық сабақтар - 7 с.);
4. Қорытынды бағалау (2 ч.).

Бағдарламаға білім алушылардың оқу сауаттылығын қалыптастырудың тиімді авторлық әдістері енгізілген.

Бағдарламаның мазмұнына мыналар кіреді:

- Дәріс материалдары;
- Кейбір теориялық сабақтар презентациялармен бірге жүреді.
- Сипаттамалары мен бағалау жүйесі бар тапсырмалар;
- Тапсырмалар мәтіндері және ілеспе материалдар;
- Ұсынылған тапсырмаларға сипаттамалар;
- Бағалау жүйесі және әдістемелік түсініктемелер;
- Ілеспе материалдармен диагностикалық жұмыстар;
- Оқу процесінде қолдануға арналған практикалық материалдар, нысандар, схемалар;
- Оқу процесінде тапсырмаларды пайдалану бойынша әдістемелік ұсынымдар мен түсініктемелер.

Бағдарламада пайдаланылған материалдар педагогтар, психологтар, білім беру саласындағы мамандар үшін қызығушылық тудырады және жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты қалыптастыру мәселелерін түсінуде ғана емес, сонымен қатар педагогикалық процесте осы бағытты жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Дайындалған материалдарды ҚР Білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес сабақта және сабақтан тыс жұмыстарда пайдалануға болады.

Курс бағдарламасына шетелдік және отандық зерттеушілердің ғылыми-әдістемелік ұсыныстары, белгілі әдістемелер авторлары функционалдық сауаттылық бойынша халықаралық зерттеулерді ескере отырып әзірленген. Демек, білімді басқару және педагогикалық дизайн әдістемелері бойынша сұрақтарды ашу кезінде білім беру саласындағы заманауи теориялық және практикалық зерттеулерді ескере отырып материалдар әзірленді. Оқыту үдерісіне педагогтерді тартудың озық әдістері енгізілді және оқыту практикасындағы жақсартулар мен өзгерістерге бағытталған.

9. Оқу нәтижелерін бағалау

Тыңдаушылар өзіндік және практикалық жұмыстарды, сондай-ақ қорытынды бағалауды орындайды.

Тыңдаушы барлық сабақтардың 100% көлемінде оқудан өтуі, сондай-ақ кемінде 60% қорытынды бағалаудан өтуі тиіс.

Біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасына сәйкес қорытынды бағалаудан сәтті өткен тыңдаушыларға «Bilim Land» ЖШС тақырыпты, сағат көлемін және берілген күнін көрсете отырып, біліктілікті арттыру курстарының тақырыбы бойынша сертификат, сондай-ақ сертификатқа қосымша береді. Сертификаттың түпнұсқалығын тексеру үшін QR-коды болады.

Қорытынды бағалаудан өтпеген тыңдаушылардың жылына бір реттен артық емес білімдерін қайта бағалауға мүмкіндігі бар.

10. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі қолдау ҚР БҒМ «Педагогтердің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту қағидаларын бекіту туралы» 2020 жылғы 4 мамырдағы № 175 бұйрығының негізінде әзірленген, «Bilim Land» ЖШС басшысымен бекітілген, «Bilim Land» ЖШС білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу және бекіту, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру және өткізу, педагогтердің қызметін курстан кейінгі сүйемелдеуді жүзеге асыру және оқу бағдарламалараның тиімділік мониторингін реттейтін Ережеге сәйкес жүзеге асырылады.

«Bilim Land» ЖШС бір күнтізбелік жыл бойы алған білімдерін тәжірибеде сапалы іске асыру үшін біліктілігін арттырудан өткен педагогтердің қызметін курстан кейінгі қолдауда жүзеге асырады.

Педагог оқытуды аяқтағаннан кейін консультативтік және(немесе) әдістемелік көмек алу үшін әрбір BilimUztaz біліктілікті арттыру курсына қоса берілген нысанды толтыру арқылы (қажет болған жағдайда) сұраныс жібереді.

Сұраныс - өзі өтіп кеткен біліктілікті арттыру курсы бойынша әрі қарай қолдау алу үшін педагогтің өтініші болып табылады.

«Bilim Land» ЖШС қызметкері сұранысты алғаннан кейін 5 күн ішінде педагогтің электрондық поштасына жауап дайындап, жібереді, қажет болған жағдайда сұраныстың мазмұнын түсіндіру үшін алдын ала әңгіме жүргізеді.

«Bilim Land» ЖШС педагогтің іс-әрекетіне курстан кейінгі қолдау көрсету үшін келесі формаларды пайдалана алады:

1) тыңдаушыларға педагогикалық қызметінде әдістемелік, консультациялық көмек көрсету;

2) педагогикалық қызмет нәтижелерін жариялауға дайындауда консультациялық көмек көрсету;

3) курстан кейінгі қолдау көрсету кезінде жүрген педагогтерді тәжірибе алмасу үшін іс-шараларға (конкурстар, конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және басқа да танымдық іс-шаралар) қатысуға тарту;

4) педагогтердің жұмыстарын <https://bilimustaz.kz/> сайтына орналастыру.

Біліктілікті арттыру курстарынан өткен педагог алған кәсіби құзыреттерін оқу процесінде қолданады.

Курстаан кейін сүйемелдеу мазмұны біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламаларының мақсаттарымен, міндеттерімен және күтілетін нәтижелерімен айқындалады.

11. Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. Жаратылыстану-ғылыми циклі пәндері бойынша жоғары мектеп оқушыларының функционалдық сауаттылығын қалыптастыру ерекшеліктері. Әдістемелік құрал. - Астана: Ұлттық білім академиясы. И. Алтынсарин, 2013. - 48 б.

2. Барлық деңгейдегі оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесін қолдану бойынша әдістемелік ұсыныстар. Әдістемелік ұсынымдар жинағы. - Астана: Ы. Алтынсарин атындағы КЕАҚ, 2015. - 507 б.

3. Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы - <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249#z773>

4. «2023-2024 оқу жылындағы Қазақстан Республикасының орта білім беру ұйымдарындағы оқу-тәрбие процесінің ерекшеліктері туралы» нұсқаулық-әдістемелік хат - <https://uba.edu.kz/storage/app/media/2023%20%D3%98%D0%9D%D0%A5/%20%20%D1%80%D1%83%D1%81%2028.08.23.pdf>

5. Ақпараттық-талдау орталығы - <https://iac.kz/?lang=ru>

6. Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымдары - <https://www.oecd.org/pisa/>

7. Орталық Азия аналитикалық журналистика бюросы CABAR.asia - <https://cabar.asia/ru/kazakhstan-podgotovitsya-k-pisa>

8. Білім беру бағдарламалары орталығының әдістемелік ұсынымдары - <https://smk.edu.kz/>

9. Қазақстан Республикасының білім беру жүйесінің жай-күйі мен дамуы туралы Ұлттық баяндама (2019, 2020, 2021 жылдардың қорытындысы бойынша).

10. Ресей білім академиясының білім беруді дамыту стратегиясы институтының білім сапасын бағалау орталығы (2016а). PISA-2015 халықаралық зерттеуінің негізгі нәтижелері. Available at: www.centeroko.ru.

11. Орта білім беру ұйымдары білім алушыларының білім жетістіктері мониторингінің нәтижелерін кешенді талдау, талдамалық есеп 2022 ж.

Қосымша әдебиеттер

1. Заграничная Н.А., Паршутина Л.А., Методы формирования естественно-научной грамотности учащихся. ШКОЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ 3'2017.

2. Пентин А.Ю., Заграничная Н.А., Паршутина Л.А. Формирование и диагностика естественно-научной грамотности: комплексные межпредметные задания с химической составляющей //Народное образование. – 2017. –№ 1–2 (1460). – С. 136–143.

3. С.Е. Дюкова, Г.С. Ковалева, Е.Л. Рутковская, С.Г. Яковлева Использование педагогических практик стран — лидеров. Использование педагогических практик стран — лидеров международных сравнительных исследований в повышении квалификации педагогов в контексте формирования функциональной грамотности. // Отечественная и зарубежная педагогика. 2021. Т. 2, №5 (79). С. 193–214.